

Eigen vermogen en financiële vaste activa snelste groeiers

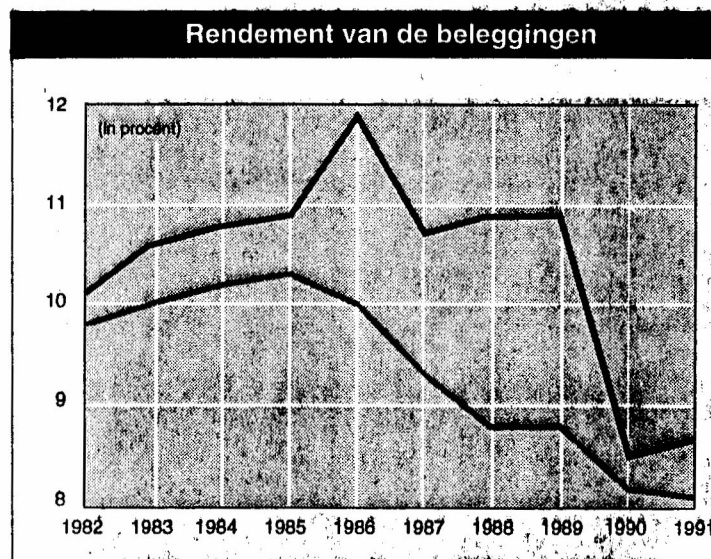
Verzekeringssector in tien jaar driemaal groter

(tijd) - De Belgische verzekeringssector had eind 1992 een totaal balanstotaal van ongeveer 2.000 miljard fr. Daarvan bestond 1.600 miljard fr. uit reserves. Dat zijn bedragen die toekomen aan de verzekerden of hun begunstigen. Niet de ontwikkeling van het verzekeringsbedrijf maar de snelle groei van het eigen vermogen zorgde ervoor dat het balanstotaal tussen 1981 en 1992 bijna verdriedubbelde.

Dat schrijft Christian Jaumain, hoogleraar aan de UCL en verzekeringsdeskundige in een pas gepubliceerd rapport (*). In 1981 bedroeg het balanstotaal 729 miljard fr., in 1990 reeds 1.635 miljard fr. Eind 1992 moet dat ongeveer 2.000 miljard fr. zijn geweest, rekent Jaumain uit. De snelle groei van gemiddeld 11 procent per jaar was niet gelijkmatig gespreid over de jaren. In 1982 en 1983 en vooral in de jaren '86, '87 en '88 haalde de groei dubbele cijfers met als topers de gouden beursjaren 1986 (+13,8%) en 1988 (+12,6%). Vooral het eigen vermogen zwol voortdurend aan dank zij de uitstekende meerwaarden die de Belgische verzekeraars boekten op hun 'rijp geworden' portefeuille aandelen en obligaties. Een fiscale regel stelde die meerwaarden vrij van belasting mits ze werden herbelegd en overgeboekt naar het eigen vermogen. Jaumain herstructureerde de

balansen en jaarrekeningen van de Belgische verzekeringsmaatschappijen om een beter inzicht te krijgen in de samenstelling ervan. Uit zijn cijfers, die steunen op de jaarverslagen van de CDV, blijkt dat het aandeel van het eigen vermogen in de totale passiva van de maatschappijen klom van 7,3 procent in 1981 naar 13,1 procent in 1991. De technische reserves daalden in die periode van 82,7 naar 79,1 procent en de deposito's van herverzekeraars van 4,9 naar 3,3 procent. Maar sinds 1989-1990 daalt het aandeel van het eigen vermogen weer. Dat heeft te maken met de zwakke beurs die minder meerwaarden opleverde, maar ook met gewijzigde wetgeving die de belasting op meerwaarden afschafte en bovendien toeliet dat vrijgestelde reserves tegen laag belastingtarief mochten uitgekeerd worden.

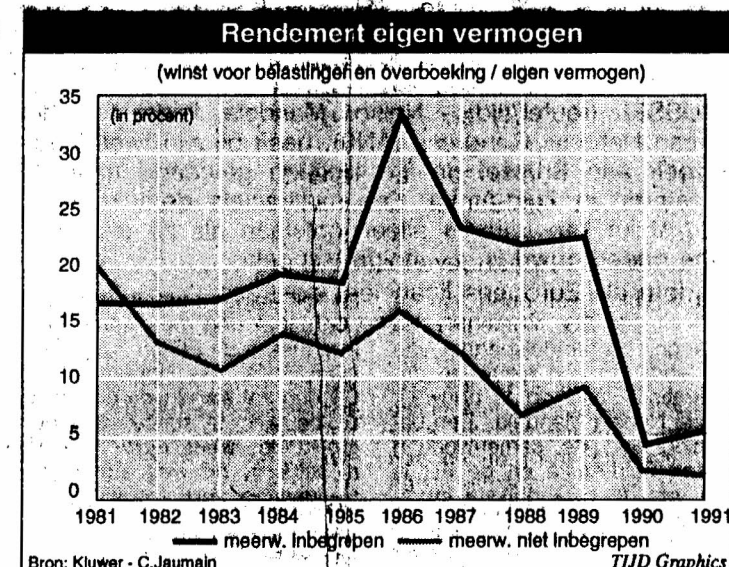
Bijzonder frappant is dat de financiële vaste activa van de

maatschappijen tussen 1981 en 1991 verdriedubbelde. Bij de beleggingen daalde het aandeel van hypothecaire kredieten van 30 naar 20 procent. Opvallend is ook dat aandelenbeleggingen de verzekeraars amper konden bekoren. In 1981, toen de beurs op apegapen lag, belegden de maatschappijen samen 4,9 procent van hun roerende waarden in aandelen. Tijdens de gouden beursjaren 80 klom dat aandeel

maximaal tot 8,5 procent (in 1989) om daarna snel te zakken naar 6,6 procent in 1991.

Belgische verzekeringsondernemingen zijn niet verplicht om hun *latente* meerwaarden op activa bekend te maken. Waardoor hun jaarrekening maar een onvolledig beeld biedt van hun financiële positie, schrijft Christian Jaumain nog. Hij betreurt dat buitenlandse verzekeringsmaatschappijen die in België geen

dochtervenhoofdschap naar Belgisch venhoofschaapsrecht oprichten maar enkel een bijkantoor installeren, geen aparte Belgische jaarrekening publiceren. 'Het verzekeringsbedrijf moet net als het spaarbedrijf kunnen steunen op stevige financiële informatie', schrijft Jaumain, 'en dat is hier duidelijk niet zo'. Hij vreest dat de Belgische Controledienst voor de Verzekering (CDV) in de toekomst zal be-

roefd worden van essentiële informatie als het zogenoemde 'Europees paspoort' voor verzekeringsmaatschappijen volledig van kracht wordt. Dat paspoort betekent dat een maatschappij nog maar één enkele erkenning zal nodig hebben, met name in eigen land. KB

(*) *Ratioscopie van de Belgische verzekeringssector*, Christian Jaumain, Kluwer Editorial, tel. 02/719.15.11

Bron: Kluwer - C. Jaumain

TIJD Graphics